

Osman Nurković, ministar saobraćaja i pomorstva u Vladi Crne Gore

DOBRA SAOBRAĆAJNA MREŽA - KATALIZATOR EKONOMSKOG RASTA

Osman Nurković, ministar saobraćaja i pomorstva u Vladi Crne Gore

Foto: Vedran Ilić

Teme poput Transportne zajednice u regionu Zapadnog Balkana čine vezujući element u regionalnim odnosima. To, u razgovoru za PUT Plus, potvrđuje i Osman Nurković, ministar saobraćaja i pomorstva u Vladi Crne Gore, koji ističe da sam Ugovor o osnivanju Transportne zajednice treba da bude instrument saradnje koji ima za cilj da podigne na veći nivo komunikaciju u oblasti saobraćaja. To, dalje, podrazumeva "značajnije obavezivanje i političko angažovanje zemalja potpisnica, šireći aspekt djelovanja i na oblast zaštite životne sredine, socijalnog dijaloga i javnih nabavki koje koreliraju sa sektorom saobraćaja", smatra ministar Nurković.

U sagledavanju svih posledica i efekata koje će Transportna zajednica u regionu Zapadnog Balkana imati, zanimalo nas je kako će sve to izgledati posmatrano iz ugla Crne Gore i posebno njene putne i transportne privrede...

Osman Nurković: Ugovor će za Crnu Goru biti posebno značajan i sa aspekta otvorenih poglavlja za oblast sa-

Foto: Vedran Ilić

obraćaja: 14 - Saobraćajna politika i 21 - Trans-evropske mreže, jer bi predstavljao dodatnu platformu za pružanje podrške na putu usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, kao i bolju pripremu za obaveze koje nas očekuju danom pristupanja Crne Gore EU.

Smatram da će Ugovor doprinijeti daljem razvoju saobraćajne infrastrukture u regionu, što je osnovni preduslov za brži ekonomski rast i razvoj cjelokupnog regiona. Mišljenja sam takođe da EU mora uložiti dodatne napore i pomoći regionu da postane dio Evrope, u čemu će Ugovor i ciljevi koji promoviraju dati značajan impuls.

PUT Plus: Kao jedan od ciljeva za stvaranje Transportne zajednice Zapadnog Balkana ističe se "razvoj samoodrživog saobraćaja"... Šta to konkretno znači?

Osman Nurković: Dobra saobraćajna mreža katalizator je ekonomskog rasta i ključna je za aktivnosti poput trgovine ili turizma. Međutim, izgradnja kvalitetne infrastrukture sa sobom nosi i troškove, kako finansijske, tako i ekološke. Za zemlju poput Crne Gore, od ključne je važnosti da se obezbijedi ravnoteža između ta dva faktora i da se infrastruktura razvija na održiv način.

I dok, s jedne strane, imamo u planu velike infrastrukturne projekte koji sami po sebi imaju finansijsku isplativost, postoje projekti koji se moraju realizovati, jer su osnovni preduslov ravnopravnog ekonomskog razvoja čitave države. U Crnoj Gori postoji model "samoodrživog saobraćajnog objekta" - tunel Sozina, koji uspješno funkcioniše; finansira svoje obaveze, održavanje i ulaganja u poboljšanje sistema i kadra, a upravljač tunelom, kao društveno odgovorna kompa-

nija, dominantno podržava razvoj sporta i mladih. Za deset godina od otvaranja, kroz tunel Sozina prošlo je 22 miliona vozila.

"Od ključne je važnosti da se obezbijedi ravnoteža finansijskih i ekoloških troškova, i da se infrastruktura razvija na održiv način."

PUT Plus: Ovim projektom je predviđeno i brže dostizanje standarda i otvaranje tržišta, a u skladu sa postojećom

Trans-evropskom transportnom mrežom. Kakva je sada situacija u tom pogledu, posebno u segmentu zakonskih dokumenata i njihove usklađenosti sa zakonodavnim okvirima EU?

Foto: Vedran Ilić

"Evropska Komisija, u okviru agende povezivanja, prepoznala je važnost obezbjeđivanja odgovarajućih saobraćajnih veza između Crne Gore i njenih susjeda i dalje ka EU zemljama".

Osman Nurković: Crna Gora je ostvarila značajan napredak po pitanju usklađivanja zakonodavstva sa pravilima Evropske unije u oblasti saobraćajne politike, pri čemu bi trebalo da promoviše saobraćajna rješenja koja su održiva i ekološka, ocjene su koje je Crna Gora dobila od Evropske komesarke za transport Violete Bulc.

U prilog tome govori činjenica da su otvoreni pristupni pregovori u Poglavlju 14 – Saobraćajna politika i Poglavlju 21 – Trans-evropske mreže, ali je sigurno da postoji još važnog posla pred Crnom Gorom kako bi ispunila obaveze koje proističu iz članstva u EU u ovoj oblasti.

Završetkom tog procesa, unaprijediće se zaštita prava putnika, bezbjednosni standardi za sve vrste prevoza će biti bolji, pojačaće se konkurentnost, a smanjiti cijene za usluge prevoza.

PUT Plus: Kako ocenjujete dinamiku realizacije trenutno najvećeg infrastrukturnog objekta u Crnoj Gori?

Foto: Vedran Ilić

Osman Nurković: Zadovoljan sam dinamikom radova i očekujem da će projekat biti realizovan u skladu sa ugovorom. Trenutno je na izgradnji prioritne dionice autoputa Bar – Boljare angažovano 1.820 radnika, od čega 615 domaćih. Očekujemo potpunu realizaciju planirane dinamike radova i finansijskih sredstava planiranih budžetom. Prema našim očekivanjima, ove godine će se na prvoj trasi autoputa utrošiti 194 miliona eura do mogućih 200 miliona.

Sada se već radi na 32 km otvorene trase, izvode se radovi na 10, od ukupno 16 tune-

la, i to na onim najzahtjevnijim. Urađeno je oko 7 kilometara tunela, što je 20% od ukupne njihove dužine. Očekuje se da će vrlo brzo početi radovi na još dva tunela; takođe, rade se četiri mosta, dok će uskoro početi radovi na još dva.

"EU mora uložiti dodatne napore i pomoći regionu da postane dio Evrope..."

Izdato je 65 prethodnih saglasnosti kojima je obuhvaćeno 86 preduzeća, od kojih je 73 iz Crne Gore.

Ukupna vrijednost potpisanih ugovora sa podizvođačima je 33,21% ukupne vrijednosti ugovora, od toga 29,46% sa domaćim podizvođačima, dakle oko 250 miliona eura od ugovorenog iznosa će ostati u Crnoj Gori. ■

Foto: Vedran Ilić